

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus





Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Opbouw & structuur

Proloog (1:1-14/15)

Jezus en Jesaja's nieuwe exodus verlossing (1:14/15 - 8:21/30)

- Jahweh's overwinning aangekondigd (1:14/15 – 45)
- Nieuwe wijnzakken: onenigheid rond Jezus (2:1 – 3:19/30)
- Tekenen van de nieuwe exodus en Jezus' verwerping (3:20/31 – 6:13)
- Brood, zuurdeeg en het onbegrip van de discipelen (6:14 – 8:21/30)

De weg van de nieuwe exodus (8:22/31 – 10:45/52)

1^e lijdensaankondiging en onderwijs (8:31 – 9:1)

- Verheerlijking op de berg (9:2-13)
- Opnieuw een fiasco na een nieuwe Sinaï ervaring (9:14 – 29)

2^e lijdensaankondiging en onderwijs (9:30 - 41)

- Ware heiligheid (9:42 – 10:31)

3^e lijdensaankondiging (10:32 – 45)

- Blinde Barthimeüs (10:46 -52)

Aankomst en verwerping in Jeruzalem (11:1 – 15:47)

- Jezus' aankomst in Zijn tempel (11:1 – 12:44)
- Oordeelsaankondiging over de tempel en de erkenning v/d Mensenzoon (13:1-37)
- Jezus' proces, dood en graf (14:1 – 15:47)

Epiloog 'want zij waren bang' (16:1-8)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Opbouw & Structuur

- 10:46-52: **a. Genezing van de blinde Barthimeüs**
- 11:1-11: **b. De (niet) triomfantelijke intocht**
- 11:12-14: **c. De vervloeking van de vijgenboom**
- 11:15-19: **d. Het tempelincident** (reiniging/oordeel?)
- 11:20-25: **e. De les van de verdorde vijgenboom**
- f. De Heer van de tempel leert in Zijn huis**
 - I. Jezus' gezag en Johannes (11:27-33)
 - II. De gelijkenis van de wijngaard & landlieden (12:1-12)
 - III. Caesar & keizerlijke belastingen (12:13-17)
 - IV. Vraag over de opstanding (12:18-27)
 - V. Het grote gebod (12:28-34)
 - VI. Davids Heer en de Zoon (12:35-37)
 - VII. Veroordeling van de Schriftgeleerden (12:38-40)
 - VIII. Het offer van de weduwe (12:41-44)

Het einde van een tijdperk: Gods oordeel over Jeruzalem en zijn onreine tempel

A. Jes.40:3 *Jahweh de Verlosser*

Markus' inleiding & structuur

I. Jezus machtige verlossingsdaden
in Galilea en daarbuiten
(1:14/15-8:21/26)

II. Reis langs 'de weg', blinden leiden
langs een weg die zij niet kennen
(8:22/27-10:45/52)

III. Jeruzalem
Jahweh' aanwezigheid
(10:46/52-16-8)



B. Maleachi 3:1 *Elia tot waarschuwing*

I. Johannes als de 'Elia' (1:4..)

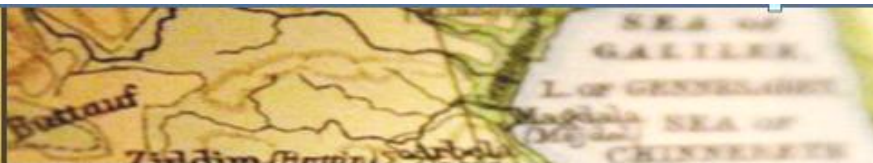
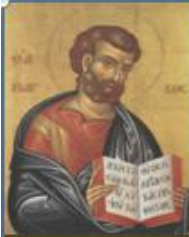
III. Vijgenboom & tempel
De komst van Jahweh & vervloeking



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Spiegelbeeld structuur

- 11:1 -11: **a.** Jezus' identiteit en gezag: een 'trionfantelijke' intocht (Ps.118:25)
- 11:12-14: **b.** Vervloeking van de vijgenboom
- 11:15-19: **c.** Het 'tempel incident' (reiniging/oordeel?) (Jes.56:9;/Jer.7:11)
- 11:20-25: **b'.** De 'verdorde' vijgenboom & bergen verzetten?
- 11:26 -12:12 **a'.** Jezus' identiteit en gezag: in vraag gesteld;
antwoord in de wijngaard gelijkenis & 'steen' gezegde (Ps.118:22)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De terugkeer van de Heer tot Zijn tempel

'En de volgende dag, toen zij uit Bethanië gingen, had Hij honger. En toen Hij in de verte een vijgenboom zag die bladeren had, ging Hij kijken of Hij daar misschien iets aan zou vinden; en daarbij gekomen vond Hij niets dan bladeren, want het was niet de tijd van de vijgen. En Hij antwoordde en zei tot hem: Laat niemand meer vrucht van u eten in eeuwigheid! En zijn discipelen hoorden het.

En zij kwamen in Jeruzalem; en toen Hij de tempel was ingegaan, begon Hij hen die verkochten en kochten in de tempel, uit te drijven, en de tafels van de wisselaars en de stoelen van hen die de duiven verkochten, keerde Hij om; en Hij liet niet toe dat iemand een voorwerp door de tempel droeg.

En Hij leerde en zei tot hen: Staat er niet geschreven: 'Mijn huis zal een huis van gebed worden genoemd voor alle volken'? U hebt er echter een rovershol van gemaakt. En de overpriesters en de schriftgeleerden hoorden het en zochten hoe zij Hem zouden ombrengen, want zij waren bang voor Hem, want de hele menigte stond versteld over zijn leer. En toen het laat was geworden, gingen zij naar buiten, de stad uit.

En toen zij 's morgens vroeg voorbijgingen, zagen zij dat de vijgenboom verdord was van de wortels af. En Petrus herinnerde het zich en zei tot Hem: Rabbi, zie, de vijgenboom die U vervloekt hebt, is verdord. En Jezus antwoordde en zei tot hen: Hebt geloof in God. Voorwaar, Ik zeg u, dat wie tot deze berg zegt: Word opgeheven en in de zee geworpen, en niet twijfelt in zijn hart, maar gelooft dat wat hij spreekt gebeurt, het zal hem gebeuren. Daarom zeg Ik u: alles wat u maar bidt en vraagt, gelooft dat u het ontvangt, en het zal u gebeuren. En wanneer u staat te bidden, vergeeft als u iets tegen iemand hebt, opdat ook uw Vader die in de hemelen is, u uw overtredingen vergeeft.'

(Mk.11:12-25)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De confrontatie met de tempeloverheden

'En zij kwamen weer in Jeruzalem; en toen Hij in de tempel wandelde, kwamen de overpriesters, de schriftgeleerden en de oudsten naar Hem toe en zeiden tot Hem: Op welk gezag doet U deze dingen? Of wie heeft U dit gezag gegeven om deze dingen te doen? Jezus nu zei tot hen: Ik zal U een ding vragen, en antwoordt Mij, en Ik zal u zeggen op welk gezag Ik deze dingen doe. Was de doop van Johannes uit de hemel of uit mensen? Antwoordt Mij. En zij overlegden onder elkaar en zeiden: Als wij zeggen: Uit de hemel, zal Hij zeggen: Waarom hebt u hem dan niet geloofd? Maar zouden wij zeggen: Uit mensen?... Zij waren bang voor de menigte, want allen hielden het ervoor dat Johannes werkelijk een profeet was. En zij antwoordden Jezus en zeiden: Wij weten het niet. En Jezus zei tot hen: Dan zeg Ik u ook niet op welk gezag Ik deze dingen doe. En Hij begon tot hen in gelijkenissen te spreken: Een mens plantte een wijngaard en zette er een omheining omheen, groef een persbak en bouwde een toren; en hij verhuurde hem aan landlieden en ging buitenslands. En hij zond op de bestemde tijd een slaaf naar de landlieden, opdat hij van de landlieden ontving van de vruchten van de wijngaard. En zij namen en sloegen hem en zonden hem met lege handen weg. En opnieuw zond hij tot hen een andere slaaf, en die verwondden zij aan het hoofd en deden hem oneer aan. En hij zond een ander, en die doodden zij; en vele anderen: sommigen sloegen zij en anderen doodden zij. Nog een had hij, een geliefde zoon; hij zond hem als laatste tot hen en zei: Zij zullen mijn zoon ontzien.



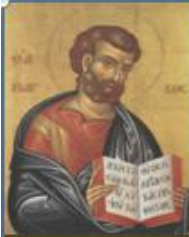
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De confrontatie met de tempeloverheden

'Die landlieden echter zeiden tot elkaar: Deze is de erfgenaam; komt, laten wij hem doden en de erfenis zal van ons zijn. En zij namen en doodden hem en wierpen hem buiten de wijngaard.

Wat zal de heer van de wijngaard dan doen? Hij zal komen en de landlieden ombrengen en de wijngaard aan anderen geven. Hebt u ook niet dit Schriftwoord gelezen: 'De steen die de bouwlieden hebben verworpen, die is geworden tot een hoeksteen; van de Heer is dit gebeurd en het is wonderlijk in onze ogen?' En zij trachtten Hem te grijpen, en zij waren bang voor de menigte, want zij begrepen dat Hij met het oog op hen deze gelijkenis had gesproken. En zij verlieten Hem en gingen weg.'

(Mk.11:26-12:12)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De vervloeking van de vijgenboom

'En de volgende dag, toen zij uit Bethanië gingen, had Hij honger. En toen Hij in de verte een vijgenboom zag die bladeren had, ging Hij kijken of Hij daar misschien iets aan zou vinden; en daarbij gekomen vond Hij niets dan bladeren, want het was niet de tijd van de vijgen. En Hij antwoordde en zei tot hem: Laat niemand meer vrucht van u eten in eeuwigheid! En zijn discipelen hoorden het.' (Mk.11:12-14)

❖ **Symboliseert Israel** ➡ vooral in haar **trouweloze reactie** op **Jahweh's verbondsliefde**

'Ik ga hen volkomen wegvagen, spreekt Jahweh. Er zijn geen druiven aan de wijnstok, geen vijgen aan de vijgenboom, en de bladeren zijn verwelkt. Wat Ik hun gaf, daaraan gaan zij voorbij.' (Jer.8:13)

'Want een volk is tegen Mijn land opgetrokken, machtig en niet te tellen...

Het heeft van Mijn wijnstok een woestenij gemaakt en Mijn vijgenboom tot een kale tak.' (Joel 1:6,7)

'Want zie, de winter is voorbij, de regen is over, verdwenen. De bloemen vertonen zich op het veld, ...

De vijgenboom laat zijn vroege vrucht zwellen, en de wijnstokken in bloei geven geur.' (Hgl.2:11-13)

'Met voeten zal vertrapt worden de trotse kroon van de dronkaards van Efraïm. En de verwelkende bloem van zijn schitterend sieraad op het hoofd van de vruchtbare vallei zal zijn als een vroege vijg vóór de zomer: als iemand die ziet, slokt hij die meteen op uit zijn hand.' (Jes.28:3,4)

'Al uw vestingen zijn vijgenbomen met vroegrijpe vruchten;
worden zij geschud dan vallen zij de eter in de mond.' (Nahum 3:12)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De vervloeking van de vijgenboom

'En de volgende dag, toen zij uit Bethanië gingen, had Hij honger. En toen Hij in de verte een vijgenboom zag die bladeren had, ging Hij kijken of Hij daar misschien iets aan zou vinden; en daarbij gekomen vond Hij niets dan bladeren, want het was niet de tijd van de vijgen. En Hij antwoordde en zei tot hem: Laat niemand meer vrucht van u eten in eeuwigheid! En zijn discipelen hoorden het.' (Mk.11:12-14)

- ❖ De vervloeking → 'gelijkenis in daden' → wijst vooruit naar de betekenis v/h tempelincident
- ❖ Deze gebeurtenis wordt door Markus bewust gekoppeld aan Jezus' verwerping (het gevolg)

'Als druiven in de woestijn vond Ik Israel; als vroege vijgen, als eerste opbrengst aan de vijgenboom, zag Ik uw vaderen. ...wegens hun boze handelingen zal Ik ze uit mijn huis verdrijven. Ik zal ze niet meer liefhebben: al hun vorsten zijn opstandelingen. Efraim is geslagen, hun wortel is verdord; vruchten zullen zij niet voortbrengen. Wanneer zij nog kinderen zouden voortbrengen, zal Ik de lievelingen van hun schoot doden. Mijn God zal hen verwerpen, omdat zij naar Hem niet geluisterd hebben; en zij zullen dolende zijn onder de volken.' (Hosea 9:10-16)

'Wee mij, want het is mij vergaan als na de inzameling van de zomervruchten, als na de nalezing van de wijnoogst: er is geen tros om te eten. Mijn ziel verlangt naar vroege vijgen. Een goedertieren mens is verdwenen uit het land en een oprechte onder de mensen is er niet. De beste van hen is als een doornstruik, de oprechtste erger dan een doornhaag..' (Micha 7:1-4)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De vervloeking van de vijgenboom

'En de volgende dag, toen zij uit Bethanië gingen, had Hij honger. En toen Hij in de verte een vijgenboom zag die bladeren had, ging Hij kijken of Hij daar misschien iets aan zou vinden; en daarbij gekomen vond Hij niets dan bladeren, want het was niet de tijd van de vijgen. En Hij antwoordde en zei tot hem: Laat niemand meer vrucht van u eten in eeuwigheid! En zijn discipelen hoorden het.' (Mk.11:12-14)

- ❖ **Hosea** → ...als vroege vijgen, als eerste opbrengst aan de vijgenboom
- ❖ De vijgenboom krijgt bladeren in Maart - April → een vol bladerdek + botten in Juni - Juli
- ❖ Deze boom staat echter al met een vol bladerdek in April → *ruim een maand vroeger!*
- ❖ Een vol bladerdek creëert de verwachting dat er ontluikende vrucht is → **vroege vijgen**...
- ❖ Als er geen 'vroege vijgen' zijn, volgt er dat hele jaar geen vrucht, *en dus ook geen oogst!*
- ❖ Jezus is teleurgesteld, er is niets dan alleen bladeren → zoals Jahweh naar Micha 6-7
- ❖ Jezus' vervloekt zoals Jahweh Efraïm slaat → verdord & voor eeuwig *geen vrucht* (Hos.9)
- ❖ Gebeurt aan beide zijden van het tempelincident → verbondsrelatie met etnisch Israël?



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Spiegelbeeld structuur

- 11:1 -11: **a.** Jezus' identiteit en gezag: een 'trionfantelijke' intocht (Ps.118:25)
- 11:12-14: **b.** Vervloeking van de vijgenboom
- 11:15-19: **c.** Het 'tempel incident' (reiniging/oordeel?) (Jes.56:9;/Jer.7:11)
- 11:20-25: **b'.** De 'verdorde' vijgenboom & bergen verzetten?
- 11:26 -12:12 **a'.** Jezus' identiteit en gezag: in vraag gesteld;
antwoord in de wijngaard gelijkenis & 'steen' gezegde (Ps.118:22)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

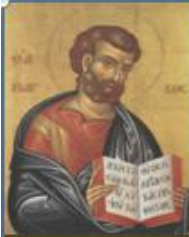
Het tempel incident

'En zij kwamen in Jeruzalem; en toen Hij de tempel was ingegaan, begon Hij hen die verkochten en kochten in de tempel, uit te drijven, en de tafels van de wisselaars en de stoelen van hen die de duiven verkochten, keerde Hij om; en Hij liet niet toe dat iemand een voorwerp door de tempel droeg.

En Hij leerde en zei tot hen: Staat er niet geschreven: 'Mijn huis zal een huis van gebed worden genoemd voor alle volken'? U hebt er echter een rovershol van gemaakt. En de overpriesters en de schriftgeleerden hoorden het en zochten hoe zij Hem zouden ombrengen, want zij waren bang voor Hem, want de hele menigte stond versteld over zijn leer. En toen het laat was geworden, gingen zij naar buiten, de stad uit.'

(Mk.11:15-19)

- ❖ Dit grijpt plaats in een gedeelte *dat niet gereserveerd is voor Israëlieten*, maar **de volkeren**
- ❖ Het gaat niet per definitie om Israel → **DE VOLKEREN** zijn voor God geen 2^e rang burgers!
- ❖ Israel heeft dit gereserveerde gedeelte voor de volkeren, *aangeslagen voor andere zaken...*
- ❖ De gebedsplaats voor de volken is tot **een commercieel handelscentrum** geworden!
- ❖ Wat aangeboden wordt m.b.t. de tempelcultus, is op zich **noodzakelijk** voor pelgrims
- ❖ Maar de plaats van het aanbod en de manier waarop dit gebeurt, vormen het probleem



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Het tempel incident

'En zij kwamen in Jeruzalem; en toen Hij de tempel was ingegaan, begon Hij hen die verkochten en kochten in de tempel, uit te drijven, en de tafels van de wisselaars en de stoelen van hen die de duiven verkochten, keerde Hij om; en Hij liet niet toe dat iemand een voorwerp door de tempel droeg.

En Hij leerde en zei tot hen: Staat er niet geschreven: 'Mijn huis zal een huis van gebed worden genoemd voor alle volken'? U hebt er echter een rovershol van gemaakt. En de overpriesters en de schriftgeleerden hoorden het en zochten hoe zij Hem zouden ombrengen, want zij waren bang voor Hem, want de hele menigte stond versteld over zijn leer. En toen het laat was geworden, gingen zij naar buiten, de stad uit.'

(Mk.11:15-19)

- ❖ Handelsactiviteit was verboden in het tempelcomplex, *maar werd nooit strikt nageleefd*
- ❖ Als op sabbat al 'dagelijkse activiteiten' ongepast waren, *hoeveel te minder in de tempel!*
- ❖ **Jezus' actie** verwijst wellicht ook naar de profeet Zacharia:

'Op die dag zal op de bellen van de paarden staan: HEILIG VOOR JAHWEH En de potten in het huis van Jahweh zullen zijn als de sprengbekkens voor het altaar. Ja, al de potten in Jeruzalem en in Juda zullen voor Jahweh van de legermachten heilig zijn, zodat allen die willen offeren, zullen komen en ervan nemen om erin te koken. Op die dag zal er geen Kanaäniet meer zijn in het huis van Jahweh van de legermachten.'

(Zacharia 14:20,21)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Het tempel incident

'En zij kwamen in Jeruzalem; en toen Hij de tempel was ingegaan, begon Hij hen die verkochten en kochten in de tempel, uit te drijven, en de tafels van de wisselaars en de stoelen van hen die de duiven verkochten, keerde Hij om; en Hij liet niet toe dat iemand een voorwerp door de tempel droeg.

En Hij leerde en zei tot hen: Staat er niet geschreven: 'Mijn huis zal een huis van gebed worden genoemd voor alle volken'? U hebt er echter een rovershol van gemaakt. En de overpriesters en de schriftgeleerden hoorden het en zochten hoe zij Hem zouden ombrengen, want zij waren bang voor Hem, want de hele menigte stond versteld over zijn leer. En toen het laat was geworden, gingen zij naar buiten, de stad uit.'

(Mk.11:15-19)

- ❖ Handelsactiviteit was verboden in het tempelcomplex, *maar werd nooit strikt nageleefd*
- ❖ Als op sabbat al 'dagelijkse activiteiten' ongepast waren, *hoeveel te minder in de tempel!*
- ❖ Eén van de grote doelen van de NE → **de volkeren naar Jeruzalem zullen komen!**

'Het zal in het laatste der dagen geschieden dat de berg van het huis van Jahweh vast zal staan ...en dat alle heidenvolken ernaartoe zullen stromen. Vele volken zullen gaan en zeggen: Kom, laten wij opgaan naar de berg van Jahweh, naar het huis van de God van Jakob; dan zal Hij ons onderwijzen aangaande Zijn wegen, en zullen wij Zijn paden bewandelen. Want uit Sion zal de wet uitgaan, en het woord van Jahweh uit Jeruzalem.' (Jes.2:2,3)



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Het tempel incident

'En zij kwamen in Jeruzalem; en toen Hij de tempel was ingegaan, begon Hij hen die verkochten en kochten in de tempel, uit te drijven, en de tafels van de wisselaars en de stoelen van hen die de duiven verkochten, keerde Hij om; en Hij liet niet toe dat iemand een voorwerp door de tempel droeg.

En Hij leerde en zei tot hen: Staat er niet geschreven: 'Mijn huis zal een huis van gebed worden genoemd voor alle volken'? U hebt er echter een rovershol van gemaakt. En de overpriesters en de schriftgeleerden hoorden het en zochten hoe zij Hem zouden ombrengen, want zij waren bang voor Hem, want de hele menigte stond versteld over zijn leer. En toen het laat was geworden, gingen zij naar buiten, de stad uit.'

(Mk.11:15-19)

❖ Israel was uitverkoren om een priestervolk & een licht ten behoeve van **de volkeren** te zijn!

'En de vreemdelingen die zich bij Jahweh voegen om Hem te dienen en om de Naam van Jahweh lief te hebben, om Hem tot dienaren te zijn; allen die de sabbat in acht nemen, zodat zij hem niet ontheiligen, en die aan Mijn verbond vasthouden: hen zal Ik ook brengen naar Mijn heilige berg, en Ik zal hen verblijden in Mijn huis van gebed. Hun brandoffers en hun slachtoffers zullen welgevallig zijn op Mijn altaar. Want Mijn huis zal een huis van gebed genoemd worden voor alle volken.' (Jes.56:6-8)

❖ **Naar de beloftes**, zullen alle volkeren gezegend worden en Jahweh dienen in Gods huis



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

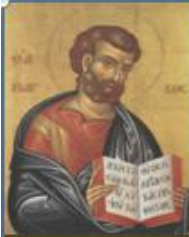
Het tempel incident

'En zij kwamen in Jeruzalem; en toen Hij de tempel was ingegaan, begon Hij hen die verkochten en kochten in de tempel, uit te drijven, en de tafels van de wisselaars en de stoelen van hen die de duiven verkochten, keerde Hij om; en Hij liet niet toe dat iemand een voorwerp door de tempel droeg.

En Hij leerde en zei tot hen: Staat er niet geschreven: 'Mijn huis zal een huis van gebed worden genoemd voor alle volken'? U hebt er echter een rovershol van gemaakt. En de overpriesters en de schriftgeleerden hoorden het en zochten hoe zij Hem zouden ombrengen, want zij waren bang voor Hem, want de hele menigte stond versteld over zijn leer. En toen het laat was geworden, gingen zij naar buiten, de stad uit.'

(Mk.11:15-19)

'Stel uw vertrouwen niet op bedrieglijke woorden: De tempel van Jahweh, de tempel van Jahweh, de tempel van Jahweh is dit! ...Zie, u vertrouwt op bedrieglijke woorden die niet van nut zijn. Stelen, doodslaan, overspel plegen, valse eden afleggen, ...andere goden achternagaan, die u niet gekend hebt, en dan voor Mijn aangezicht komen staan in dit huis waarover Mijn Naam is uitgeroepen, en zeggen: Wij zijn gered - om al deze gruweldaden te doen? Is dan dit huis waarover Mijn Naam is uitgeroepen, in uw ogen een rovershol? ...Want ga toch naar Mijn plaats die in Silo was, daar waar Ik vroeger Mijn Naam heb laten wonen, en zie wat Ik daarmee gedaan heb vanwege de slechtheid van Mijn volk Israël. Welnu, omdat u al deze daden doet, spreekt Jahweh, en Ik vroeg en laat tot u sprak, maar u niet geluisterd hebt, en Ik u geroepen heb, maar u niet geantwoord hebt, zal Ik met dit huis waarover Mijn Naam is uitgeroepen, waarop u vertrouwt, ...doen zoals Ik met Silo heb gedaan. Ik zal u van voor Mijn aangezicht wegwerpen, zoals Ik al uw broeders weggeworpen heb, heel het nageslacht van Efraim.'



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Het tempel incident

'En zij kwamen in Jeruzalem; en toen Hij de tempel was ingegaan, begon Hij hen die verkochten en kochten in de tempel, uit te drijven, en de tafels van de wisselaars en de stoelen van hen die de duiven verkochten, keerde Hij om; en Hij liet niet toe dat iemand een voorwerp door de tempel droeg.

En Hij leerde en zei tot hen: Staat er niet geschreven: 'Mijn huis zal een huis van gebed worden genoemd voor alle volken'? U hebt er echter een rovershol van gemaakt. En de overpriesters en de schriftgeleerden hoorden het en zochten hoe zij Hem zouden ombrengen, want zij waren bang voor Hem, want de hele menigte stond versteld over zijn leer. En toen het laat was geworden, gingen zij naar buiten, de stad uit.'

(Mk.11:15-19)

- ❖ Jezus citeert Jer.7:11, 'Mijn huis' → oorspronkelijke context → het huis van Jahweh de Heer
- ❖ **Gezien vanuit de proloog, zijn Jezus' woorden 'Mijn huis' veelbetekenend...**
- ❖ Jes.56:7 veronderstelt dat Israel een licht voor de volkeren is *waardoor zij getrokken worden*
- ❖ Men belijdt wel Gods wil te doen, maar in werkelijkheid hebben zij **hun eigen agenda**
- ❖ **Ze weerstaan Gods wil** door Jezus geen gehoor te geven en Hem vijandig te weerstaan
- ❖ De overheden misbruiken de tempel en verhinderen de volkeren te naderen tot God!



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Het tempel incident

'En zij kwamen in Jeruzalem; en toen Hij de tempel was ingegaan, begon Hij hen die verkochten en kochten in de tempel, uit te drijven, en de tafels van de wisselaars en de stoelen van hen die de duiven verkochten, keerde Hij om; en Hij liet niet toe dat iemand een voorwerp door de tempel droeg.

En Hij leerde en zei tot hen: Staat er niet geschreven: 'Mijn huis zal een huis van gebed worden genoemd voor alle volken'? U hebt er echter een rovershol van gemaakt. En de overpriesters en de schriftgeleerden hoorden het en zochten hoe zij Hem zouden ombrengen, want zij waren bang voor Hem, want de hele menigte stond versteld over zijn leer. En toen het laat was geworden, gingen zij naar buiten, de stad uit.'

(Mk.11:15-19)

- ❖ Net als in de dagen van Jeremia, meent Israël opnieuw **dat hen niets kan overkomen**
- ❖ Jezus veroordeelt de hypocrisie, dit is geen bedehuis maar een bolwerk van het verzet !
- ❖ In de bergen hadden de rebellen diepe holen, schuilplaatsen waar ze zich veilig waanden
- ❖ Reizigers en kooplui werden overvallen om hun terroristische acties te financieren
- ❖ Jezus' daad is, *analoog met Jeremia*, een voorafschaduwing van de verwoesting die komt
- ❖ Het betekent **het einde** van de natie Israel als Gods zoon, *Gods representant in de wereld*



Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Het tempel incident

'En zij kwamen in Jeruzalem; en toen Hij de tempel was ingegaan, begon Hij hen die verkochten en kochten in de tempel, uit te drijven, en de tafels van de wisselaars en de stoelen van hen die de duiven verkochten, keerde Hij om; en Hij liet niet toe dat iemand een voorwerp door de tempel droeg.

En Hij leerde en zei tot hen: Staat er niet geschreven: 'Mijn huis zal een huis van gebed worden genoemd voor alle volken'? U hebt er echter een rovershol van gemaakt. En de overpriesters en de schriftgeleerden hoorden het en zochten hoe zij Hem zouden ombrengen, want zij waren bang voor Hem, want de hele menigte stond versteld over zijn leer. En toen het laat was geworden, gingen zij naar buiten, de stad uit.'

(Mk.11:15-19)

- ❖ Naar de tradities is een samenvoeging van Jes.56:7 en Jer.8:17 totaal onbekend...
- ❖ *Jezus, heeft wel vaker de gewoonte om ongebruikelijke Schriftplaatsen te combineren!*
- ❖ **Betekenis?** ➡ Wanneer zal Gods huis een gebedshuis voor **ALLE** volkeren worden?
- ❖ **Als Jeruzalem & tempel gereinigd zijn van het leiderschap, door het komende finale oordeel!**
- ❖ Dit finale oordeel wordt aangekondigd in de gelijkenis van de wijngaard in Mk.12 en Mk.13
- ❖ Opmerking ➡ Reiniging en oordeel zijn niet per definitie **tegengestelde begrippen**

